

„Területi szakmatámogatási rendszer létrehozása, szakmatámogatási feladatok ellátása - 2021” (TSZR2021)

Szakmafejlesztési és szakmatámogatási rendszer kialakítása Vas és Zala megyében (TSZR2021-1491)

HÍRLEVÉL

Kedves Olvasó!

Szeretettel ajánlom figyelmébe hírlevelünk hetedik, idei évben második számát. Kiadványunkban beszámolunk az elmúlt fél év során lebonyolított rendezvényeinkről és a „Kemény Bertalan Falufejlesztési Díj” díjazottjairól.

Folytatjuk a falu- és tanyagondnoki szolgáltatást népszerűsítő, bemutató cikksorozatunkat, a Frissítő-ben összegyűjtöttünk néhány fontos ágazati információt, amelyekről az elmúlt néhány hónapban tájékoztatást adtunk.

Üdvözlettel:

Panker Mihály
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Nyugat-Dunántúli Régió
regionális ügyvezető

A program a **Belügyminisztérium** és a **Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet** támogatásával valósul meg.

Szakmai műhelyeket szerveztek munkatársaink

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás

Első alkalommal valósult meg közös szakmai műhely a Vas és Zala vármegyei család- és gyermekjóléti központok szakembereinek részvételével. A **Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ** szakmatámogató munkatársa által szervezett és moderált szakmai programon a 2022. évben kiadott, „Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység módszertani útmutatója” című szakmai dokumentum gyakorlati alkalmazásának tapasztalatairól, hatásairól egyeztettek a szakemberek. Sorra vették a módszertani útmutató tevékenység adminisztrációjára vonatkozó iránymutatásait és bemutatták az útmutató alapján kialakított gyakorlataikat. Egyeztettek a nevelési és oktatási intézményekkel való együttműködésükről, a tevékenységük szakmai tartalmáról. A beszélgetés során az oktatási intézményekkel való együttműködés olyan fontos aspektusa is előkerült, mint az iskolai szociális segítő és az iskolapszichológus együttműködése, tevékenységeik összehangolása, kompetenciáik. A két szakember tevékenységének elhatárolása, az együttműködési lehetőségeik kidolgozása fontos szakmai kérdés, amely támogatja munkavégzésüket.

A **Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat** „A szülői érzelmi elakadások hatásai a gyermekekre és a későbbi felnőttkorra” című műhelyén a szociális szakemberek a műhely szakértőjének előadásából az érzelmi érettség kritériumait, az érzelmi elakadás ismertető jeleit, az éretlen szülői viselkedés gyermekre gyakorolt hatásait és a gyermek erre adott lehetséges válaszreakcióit (a hős, az édes kisbaba, a bűnbak, a bohóc, az elfelejtett gyermek) ismerhették meg. A szakértő sorra vette a mentális problémákkal élő szülők gyermekeit támogató, a szociális szakemberek saját kompetenciáin belül alkalmazható eszköztárat.

Az előadás második felében a leggyakrabban előforduló mentális betegségek (depresszió, skizofrénia, alkohol- és kábítószerfüggőség, táplálkozási zavarok, narcisztikus-, borderline szülő), és az abban szenvedő családtagok viselkedésének jellemzőit, és a gyermekükre gyakorolt hatásukat, a professzionális támogató rendszer lehetséges általános stratégiáját ismertette az előadó.

A fórumbeszélgetésen a szakértő iránymutatást adott arról, hogy mit tehetnek a szociális szakemberek a szülőt, gyermeket – család egészét – támogató folyamatban. A folyamatban kulcskérdés a mentálisan sérülékeny szülők gyermekeinél a pszichés ellenállóképesség – a reziliencia – támogatása, amelynek erősítése több területen lehetséges a szociális munka eszközeivel.

A program a **Belügyminisztérium** és a **Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet** támogatásával valósul meg.

Családok átmeneti otthona

A **Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat** családok átmeneti otthonait támogató munkatársa szakmai műhelyét a Szombathelyi Barnahus Szolgálathoz szervezte.

Dr. Lazáry Györgyné igazságügyi pszichológus szakértő, a Szombathelyi Barnahus Szolgálat szaktanácsadója kísérte a tartalmas programot. A szakember előadásában a szolgálatuk megnyitásáról, a szolgálat feladatairól, szolgáltatásáról és a működéséről adott tájékoztatást a műhely vendégeinek.

A szakmai műhely második felében a szociális szakemberek megtekinthették a szolgálat helyiségeit, berendezési tárgyait és speciális eszközeit.

Idős személyek ellátása

A **Zalaegerszegi Gondozási Központ** szakmatámogató munkatársa az idős személyek ellátását biztosító szolgáltatóknak két alkalommal szervezett műhelyt az elsősegélynyújtással, életmentéssel kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretek frissítésére. A szolgáltatók körében népszerű műhelyeken részt vevőknek mentőtiszt adta át a témában a legaktuálisabb ismereteket és lehetőségük volt a szakember által biztosított eszközökön - AMBU fantom és oktató félautomata defibrillátor - a felfrissített ismereteket a gyakorlatban is elmélyíteni.

A **Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat** következő műhelyének témájául a demenciával élők speciális szükségleteire épülő nappali ellátást választotta.

Szakértőnk, **Ráczné Németh Teodóra**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Nyugat – Dunántúli Regionális Központja Regionális szakmai vezetőjének előadásában elsőként a nappali ellátás működtetésének kiemelt kockázati szempontjait ismertette.

Az alapelvek közül hangsúlyosan jelent meg az előadásban a prevenció, az autonómia, a személyközpontú ellátás megvalósítása, az önrendelkezés és az emberi méltóság tiszteletben tartásának összehangolása a demenciával élő személy ellátása során. A biztonság elve témakörhöz kötődően hangsúlyt kapott a műhelyen az elkóborlás elleni intézkedések gyakorlata, az alkalmazható óvintézkedések és az ellátottak szükségleteihez igazodó speciális tárgyi feltételek. Megállapítást nyert, hogy különösen fontos, hogy a szervezet mit gondol a demenciáról, a demenciával élőkről, milyen tudás, szemlélet birtokában vannak a munkatársak. Az ellátotti jogok kérdése, az adatkezelés gyakorlata ugyancsak kiemelt terület az ellátásban és a műhelyen az előadó példákkal hívta fel a figyelmet az adatkezelés speciális eseteire.

Az előadást követően a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Zalaegerszegi Gondozási Központ munkatársai mutatták be a demenciával élők ellátására kialakított gyakorlataikat.

Falu- és tanyagondnoki szolgáltatás

A **Zalai Falvakért Egyesület** elnöke - programunk szakmatámogató munkatársa falu- és tanyagondnoki területen - műhelyein a társszakmák együttműködése volt a fókuszban. A két helyszínen lebonyolított workshopra Vas és Zala vármegyei falu- és tanyagondokok, fenntartóik, házi segítségnyújtók és család- és gyermekjóléti szolgálatást nyújtók kaptak meghívást.

Az egyes szakterületekről szóló előadások után a társszakmák képviselői asztaltársaságokban dolgozták fel a közös pontok, együttműködések, kompetenciahatárok kérdését és tettek javaslatokat az együttműködés lehetséges fejlesztési területeire.

A program a **Belügyminisztérium** és a **Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet** támogatásával valósul meg.

Az együttműködés számos pontját azonosították a szakemberek és megállapítást nyert, hogy az „azonos terepen” folyó tevékenységükkel egymás szolgáltatásait és az ahhoz való hozzájutást is támogatják, segítik, és a vármegyékben a szolgáltatók között jól működő kapcsolatrendszer, gördülékeny együttműködést látnak. Különösen hangsúlyos a szociális szolgáltatások összehangolása, a közös érdek, szakmai (jogszabályi) cél mentén történő feladatellátás, mégpedig az igénybe vevő otthonához közeli ellátás biztosítása, a bentlakásos elhelyezés szükségességének késleltetése. A tanácskozáson összegyűjtötték a Vas és Zala vármegyei aprófalvas települési szerkezetből eredő sajátosságokat a munkavégzésben, és az integrált intézményi forma előnyeit a műhellyel érintett szolgáltatások együttműködésében.

Az együttműködések fejlesztésének lehetséges területeiként a további közös szakmai tanácskozásokat, a szakemberek közvetlen kapcsolattartását, a prevenció célú együttműködés erősítését, a településen élőkkel való folyamatos kapcsolattartást, a kompetencia határon belüli munkavégzést, a másik szakember szakértelmében való bizalmat, a belépő munkatársak támogatását, a szolgáltatók szerepbiztonságának erősítését azonosították a szakemberek.

Tartós bentlakásos ellátás

A Vas és Zala vármegyében működő, tartós bentlakást nyújtó intézmények vezetőinek, középvezetőinek részvételével zajlott konzorciumi partnerünk, a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Gondviselés Háza - Fogytékosok és Időskorúak Otthona Ivánc** műhelye, amelynek témái a dolgozói elvándorlás és a munkaeő toborzás/munkaeő-megtartás módszerei/technikái voltak.

Ráczné Németh Teodóra, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Nyugat – Dunántúli Regionális Központja Regionális szakmai vezetőjének előadásából megismertük a motiváció természetét, az alapmotivációkat, a motivációs elakadás, megrekedés leggyakoribb okait, a motiváció kialakítását, fenntartását szolgáló lehetséges eszközöket.

Ezt követően **Benkőné Lengyel Melinda**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület szervezetfejlesztési vezetője az „Álom – munka – társ” –ról tartott előadást.

Majd a műhelyen a résztvevők kisebb csoportokban a toborzás nehézségeit vették sorra, a „beillesztés” során felmerülő nehézségeket, lehetőségeket tárták fel, valamint a motiválás alkalmazott és lehetséges eszközeit gyűjtötték össze.

A szakmai műhelymunka második felében a szociális szakemberek súlyozása alapján hat kérdéskör részletes feldolgozása történt: a szervezeten belüli kommunikáció, a munkavállalók elismerése, a szervezeti kultúra kialakítása, a befogadóképesség, az intézmény hírneve, bérezés- és egyéb juttatások.

A műhely a szociális szakemberek és **dr. Andrászi – Tóth Veronika**, a Belügyminisztérium Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya Főosztályvezetőjének beszélgetésével zárult.

A program a **Belügyminisztérium** és a **Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet** támogatásával valósul meg.

**MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT**

BELÜGYMINISZTERIUM

**Slachta Margit Nemzeti
Szociálpolitikai Intézet**

Szenvedélybetegek ellátása

A programunk megvalósítása során fontosnak gondoljuk, hogy a szolgáltatóknak olyan témákban is szervezzünk műhelyeket, amelyekkel a tudástárukat gyarapíthatják.

Ennek szellemében szervezte meg a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Gondviselés Háza – Domb Otthon Zalaapáti** szakmatámogató munkatársa a pszichotraumák és a szenvedélybetegségek összefüggéseit feldolgozó műhelyét.

A szakmai műhely első felében **dr. Szabó József**, PhD egyetemi adjunktus előadásában az addikciók értelmezési, kezelési modelljeiről, majd a másodlagos addikció háttéréről – a szenvedélybetegségek és a háttérükben meghúzódó pszichotraumák (PTSD, akut stressz zavar, bántalmazás/érzelmi elhanyagolás) összefüggéséről - tartott előadást a műhely vendégeinek, ismeretve pszichotraumatológiai elméleteket.

Az előadás második részében pszichoterápiás módszerekről tartott ismertetőt. Bemutatta a Francine Shapiro által kidolgozott EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing) terápiás módszert, ismertette az EMDR-en alapuló wingwave-módszert, az ugyancsak EMDR módszeren alapuló brainspotting módszert, a neurofeedback tréninget és a műhely vendégei megismerhették az EMDR terápiás módszer egyéni és csoportos alkalmazásának lehetőségeit, valamint tájékoztatást kaptak az Akut Stressz Zavar Stabilizációs (ASSYST) protokollról.

A műhely második felében a szociális szakemberek a szakértő moderálásával elsajátítottak egy EMDR módszeren alapuló egyszerű traumafeldolgozási technikát, amely öngyógyításra, mások megsegítésére is alkalmas.

Támogatott lakhatás

A **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Gondviselés Háza – Domb Otthon Zalaapáti** támogatott lakhatást és közösségi pszichiátriai ellátást érintő szakmai műhelye szakértője, **Herold Krisztián** - a Közösségi Szolgáltatások Dél-Baranya intézményvezetője, szupervízor, fejlesztő-tanácsadó és az Országos Közösségi Ellátások Egyesülete elnökség tagja - előadásában a támogatott lakhatás alapértékeit, a felépülés alapú megközelítést, a közösségi rehabilitációs vezérelveket, a szolgáltatás vezérelveit, a támogatott lakhatás-közösségi ellátás viszonyát, az interprofesszionális team tagjait, a szolgáltatási elemek lényegi pontjait összegezte az ellátásokban jártas szakembereknek.

A műhelybeszélgetés során a szakemberek sorra vették az ellátottak természetes és a professzionális támogatóit, a természetes támogatók gondozási folyamatot támogató és arra kockázatot jelentő viselkedését, és néhány, az együttműködésüket erősítő, támogató technikát, valamint a természetes támogató közeg hiányát pótló intézményi gyakorlataikat.

Ezt követően a tanácskozás fókuszába az interprofesszionális team tagjainak együttműködése került, amely alapvető fontosságú az igénybe vevő szükségletére fókuszáló ellátás biztosításához.

A műhely konklúziói: a közösségi ellátás működtetését a helyi adottságok befolyásolják. A szolgáltatási alapelveket szem előtt tartva helyben jó együttműködések alakíthatóak ki szociális és egészségügyi szolgáltatók között. A workshop a további együttműködés igényével zárult.

A program a **Belügyminisztérium** és a **Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet** támogatásával valósul meg.

Fogyatékos személyek ellátása

A **Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft.** szakmatámogató munkatársa Szombathelyre hívta meg műhelyeire a Vas és Zala vármegyében fogyatékos személyek nappali ellátása szolgáltatást nyújtókat.

A szervező térítési díj témában szervezett műhelyén a szakemberek közreműködésével a két vármegye szolgáltatóinak személyi térítési díj megállapításával kapcsolatos gyakorlatáról kaptunk képet. A gyakorlat a két vármegyében fenntartónként változó. A témában a támogatott lakhatás szolgáltatás tekintetében mutatkozott nagyobb igény a szolgáltatók szakmatámogatására.

Konzorciumi partnerünk szolgáltatási elemek gyakorlati megvalósítását a középpontba helyező szakmai műhelyén a vendégek sorra vették az egyes szolgáltatási elemek jogszabályban előírt tartalmát megvalósító gyakorlataikat, amelyekben sok a hasonlóság. A különbségeket a szolgáltatás működtetését befolyásoló helyi adottságok – a szakemberek elérhetősége, az ellátási terület adottsága, külső kapcsolatok lehetősége - okozzák.

Hajléktalanellátás

A **Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete Hajléktalanok Átmeneti Gondozási Központja** szakmatámogató munkatársa szakmai műhelyeire a két vármegye hajléktalanellátó intézményeinek munkatársait várta.

Két szakmai műhely fókuszában a hajléktalanügyi országos munkacsoportban éjjeli menedékhely ellátáshoz kötődően készülő szakmai ajánláshoz a szolgáltatók véleményének, javaslatainak, elvárásainak a gyűjtése volt. A műhely beszélgetéseken régóta képviselt szakmai álláspontok, javaslatok hangzottak el, amelynek megoldását várják a szolgáltatók. A harmadik találkozón felmérték a szakemberek a hajléktalanok körében előforduló addiktológiai problémákat, gyakoriságukat, és összegyűjtötték az ellátásukra vonatkozó javaslataikat.

Beszámoló a Vas és Zala vármegyei területi módszertan szakmai napjairól

A **Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete Hajléktalanok Átmeneti Gondozási Központja** és a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza Veszprém** szakmatámogató munkatársa közös szervezésében valósult meg a TSZR2021 programban - a Győr-Moson-Sopron és Veszprém megyei Szakmatámogatási Központ és a Vas és Zala vármegyei Területi Szakmatámogatási Rendszer együttműködésében - a téli krízisidőszakot lezáró szakmai nap Szombathelyen. Az eseményre a szervezők a Nyugat–Dunántúli Regionális Diszpécser Szolgálat ellátási területéhez tartozó hajléktalanellátó intézmények munkatársait várták.

A program a **Belügyminisztérium** és a **Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet** támogatásával valósul meg.

Slachta Margit Nemzeti
Szociálpolitikai Intézet

Az eseményen **Alagi Szilárd**, a Belügyminisztérium szociális referense előadásában a hajléktalanellátást érintő aktualitásokról - a Hajléktalanokért Közalapítvány 2023-24-es pályázati felhívásairól, a képzési rendszer várható változásairól és az utcai szociális munka képzéséről – beszélt, kitérve a szakápolási rendszer átalakítására is.

Szaller Péter, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza szakmai koordinátora „A Pszichiátriai- és Szenvedélybetegek a hajléktalanellátásban” című előadásában szakmai tapasztalatain keresztül mutatta be a felmerült kihívásokat és az ezekre adott válaszaikat. Hangsúlyozta, hogy a pszichiátriai- és szenvedélybeteg gondozottságában nagyon fontos az intézmények szükségletközpontú működtetése. A szakemberek merjék másképp kezelni a pszichés problémákkal küzdő ellátottakat, ezzel is elősegítve az ellátórendszerbe történő integrációjukat.

Gurály Zoltán, a Menhely Alapítvány módszertani vezetője a „Február Harmadika” adatfelvétel kutatási területeit és a kutatás eredményeit mutatta be. A kutatás fókuszában a hajléktalan emberek jövedelmeinek alakulása, az alapvető fogyasztási cikkek árai emelkedésének hatásai, és a hajléktalan emberek mentális egészségének felmérése állt.

Kardos T. Ádám, a Nyugat– Dunántúli Regionális Diszpécser Szolgálat szakmai vezetője, a Vas és Zala vármegyei Területi Szakmatámogatási Rendszer szakmatámogató munkatársa a Nyugat-dunántúli régió vonatkozásában összegezte a téli krízisidőszak tapasztalatait, beszámolt a krízisautó szolgálatok működéséről, és a család- és gyermekjóléti központok és szolgálatok, valamint a regionális diszpécser szolgálat krízisidőszakban történt együttműködésének tapasztalatairól.

Balatoni Ágnes, az Utcai Szociális Segítők Egyesületének elnöke előadásában a krízisidőszaki tapasztalatairól számolt be. Az előadó kiemelte, hogy a diszpécser szolgálatok hatékony működéséhez nélkülözhetetlen a más szolgáltatásokkal és intézményekkel való szoros kapcsolatrendszer kialakítása.

A **Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ** szakmatámogató munkatársa, **Tóth Zsuzsanna** által szervezett szakmai nap témája az érintett szakemberek részéről is folyamatos tanulást kívánó figyelemhiányos hiperaktivitás-zavar volt. A rendezvény vendégei a jelenséget és kezelését öt aspektusból, interdiszciplináris megközelítésben láthatták: pszichiátriai-pszichológiai, rendszerterápiás és kiegészítő terápiás, pedagógiai és gyógypedagógiai, szociális és művészetterápiás tárgyú előadásokat hallhattak. A szakmai konferencia célja volt, hogy hozzájáruljon a szakmai gondolkodás és az együttműködés fejlődéséhez.

A rendezvény **klinikai szakpszichológus** előadója a jelenséget a gyermekpszichiátriai gondozás szemszögéből mutatta be. Előadásában a gyógyszeres kezelés típusai és a kezeletlen ADHD vonzatai - társuló megbetegedések, hosszú távú személyiséget romboló hatások - jelentek meg hangsúlyosan.

A **családterapeuta szakember** előadásában a jelenség családterápiás vonatkozásait és a családban is alkalmazható kiegészítő terápiák – éttrend, mozgás - szerepét ismertette. A családterápiás vonatkozások közül kiemelte a családtagok, közte az érintett gyermek pszichoedukációját, mint a terápia alapvető elemét. Az előadás vázolta a transzgenerációs minták megjelenésének hatásait a családi dinamikára.

Az ADHD kezelésében ugyancsak érintett oktatás oldaláról **szaktanácsadó-mesterpedagógus** volt előadója a rendezvénynek, aki a pályája során a témában – szülőkkel, gyermekekkel, pedagógusokkal való együttműködése alatt - szerzett sokéves tapasztalatait mutatta be előadásában, esetismertetőiben.

A program a **Belügyminisztérium** és a **Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet** támogatásával valósul meg.

**MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT**

BELÜGYMINISZTERIUM

**Slachta Margit Nemzeti
Szociálpolitikai Intézet**

A **pszichopedagógus szakember** beszédében az érintett gyermekekkel a közoktatási intézményben megvalósítható terápiás lehetőségekbe nyújtott betekintést.

A **szervező intézmény szakmatámogató munkatársa** előadása fókuszában az érintett családok mindennapjainak bemutatása és a szociális munkás gondozási folyamatban betöltött szerepe, tapasztalatai és lehetőségei voltak. Az előadása zárásaként egy érintett háromgyermekes édesanyával készült interjú részleteit osztotta meg a vendégekkel.

A szakmai nap zárásaként **művészetterapeuta szakemberrel** készített riportot tekintették meg a program vendégei. A művészetterápia összehangolja a művészet kifejező eszközeit és a terápiás hatótényezőket, a kreativitásra, szabad önkifejezésre, biztonságos és bizalmas környezetre helyezi a hangsúlyt. A terápia nagy előnye, hogy csoportban is zajlik, amelynek miliője, kommunikációs rendszere és légköre támasz és szabályozó közeg a figyelemhiányos hiperaktivitás-zavarral érintett gyermek számára.

Falu- és tanyagondnokok elismerése -a szakmai konferenciával egybekötött ünnepélyes díjátadót 2023. június 23-án tartották

Kemény Bertalan, a Falufejlesztési Társaság megalapítója és a falugondnoki szolgálat megálmodója és megvalósítója emlékének megőrzése érdekében a Falufejlesztési Társaság 2008 márciusában „Kemény Bertalan Falufejlesztési Díj” -at alapított.

A díj alapításának célja, hogy erkölcsi elismerése legyen mindazoknak országhatáron belül, illetve a Kárpát-medence területén, akik falugondnoki feladatukat legalább 5 éve, kiemelkedő színvonalon, a munkaidő korlátait nem ismerve végzik. Akik szakmai tudásuk legjavát nyújtva, mindig lelkiismeretesen, nagy türelemmel, együttérzéssel és odaadóan szolgálják településüket.

A díj erkölcsi elismerése továbbá azoknak a vidékfejlesztő szakembereknek, közösségfejlesztőknek is, akik szűkebb környezetükben, vagy országos szinten elkötelezetten tevékenykednek a centrum és a periféria közötti hídépítésben, akik munkájukban a kapcsolatteremtést, az értelmes dialógust tekintik legfontosabb eszközüknek a szakértők és a helyi lakosság közötti párbeszédben, az elmélet és gyakorlat között. A díj pénzjutalommal nem jár, de a kitüntetettek egy díszes oklevél mellett átvehetik Simorka Sándor szobrászművész bronzplakett alkotását.

2023. ÉVBEN KEMÉNY BERTALAN FALUFEJLESZTÉSI DÍJBAN RÉSZESÜLT:

Nemes Józsefné Csatár Község falugondnoka
Bálint László Ásotthalom Nagyközség tanyagondnoka

2023. ÉVBEN „A HATÁRON TÚLI PÉLDAMUTATÓ MUNKA ELISMERÉSÉRE” LÉTREHOZOTT KEMÉNY BERTALAN EMLÉKLAP ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLT:

Szász Hajnal, a Gyulafehérvári Caritas Szocio-Medikális Ágazat Gyergyószárhegyhez tartozó Güdücn szolgálatot teljesítő falugondnok

A program a **Belügyminisztérium** és a **Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet** támogatásával valósul meg.

2023. ÉVBEN KEMÉNY BERTALAN EMLÉKLAP ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLT A HOSSZÚ SZOLGÁLATI IDŐ ALATT TANÚSÍTOTT LELKIISMERETES ÉS PÉLDAMUTATÓ MUNKÁJÁÉRT:

Antalics Jánosné Szanda Község tanyagondnoka
Auer Gyula Egervölgy Község falugondnoka
Bebők Zoltánné Nagydém Község falugondnoka
Berta Tibor Halogy Község falugondnoka
Farkas Ildikó Mórahalom Város tanyagondnoka
Fekete Imre Mindszentkállya Község falugondnoka
Kovács Zsolt Kistrákos Község falugondnoka
Pipicz Imre Ásotthalom Nagyközség tanyagondnoka
Szkok Róbertné Csatka Község falugondnoka

Forrás: <http://falufejlesztisarasag.hu/wp-content/uploads/2023/06/Kemeny-Bertalan-Falufejlesztési-Dij-2023-saj-toanyag.pdf>

Gratulálunk a díjazottaknak!

A Zalai Falvakért Egyesület 2022. május 1. napjától csatlakozott Konzorciumunkhoz a falu- és tanyagondoki ellátásokat érintő szakmatámogatási feladatok megvalósításába. Az Egyesület tapasztalt, az ellátások jogi hátterét és a működés gyakorlatát jól ismerő elnöke, Szeder-Kummer Mária írásait tartalmazó cikksorozatunkban az Emberi Erőforrások Minisztériuma által jóváhagyott segédlet feldolgozására vállalkozunk a pragmatikus szakember szemszögéből.

Nem titkolt szándékunk, hogy a falu- és tanyagondoki ellátások szociális szolgáltatások rendszerében elfoglalt fontos helyét is hangsúlyozzuk főként azon szociális szakemberek számára is, akik munkavégzésük során még nem kerültek kapcsolatba falu-, illetve tanyagondokkal.

Fogadják szeretettel a sorozat következő részét szakértőnktől, Szeder-Kummer Máriától!

A falu-, tanyagondnoki munka sokszínűsége - falu-, tanyagondnoki tevékenység a szolgáltatási elemek tükrében

A falugondnokság, mint szociális alapszolgáltatás a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvénybe 1996-ban került be. Bár a szociális törvény része, mégis a helyi szükségletek alapján más ágazatok munkáját is segíti. A törvény a 60. § (1) bekezdésben így fogalmaz. „A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja a falvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából és a közösségi közlekedés nehézségéből eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.”

A program a **Belügyminisztérium** és a **Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet** támogatásával valósul meg.

Slachta Margit Nemzeti
Szociálpolitikai Intézet

A szolgáltatások száma az évek alatt folyamatosan bővült mind a falugondnoki, mind a tanyagondnoki szolgálatok tekintetében, megkönnyítve ezzel a kistelepülésen és a tanyavilágban élők napi életét. Sok esetben a falu-, tanyagondnok személye az egyetlen kapocs a kistelepülésen élő ellátott és a "külvilág" között, személyük és a szolgáltatás minőségi jelenléte ezért is nagyon fontos. Azon a településen, ahol a kezdetektől működtetik a szolgáltatást, a lakosok már el sem tudják képzelni, milyen a szolgálat nélkül.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet szerint a szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott **közvetlen, személyes szolgáltatások közül alapfeladatnak** minősül a közreműködés az étkeztetésben, a házi segítségnyújtásban, a közösségi és szociális információk szolgáltatásában; az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása (a háziorvosi rendelésre szállítás, az egyéb egészségügyi intézménybe szállítás, a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása), az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása, és az egyéb gyermekszállítás.

A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott **közvetlen, személyes szolgáltatások közül kiegészítő feladatnak** minősülnek a lakossági szolgáltatások (a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése), az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása, az egyéb lakossági szolgáltatások, az egyéb szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés.

Az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott, az önkormányzati feladatok megoldását segítő, **közvetett szolgáltatásnak** minősül az ételszállítás önkormányzati intézménybe, az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére, a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása, amely feladatok a szolgáltatásnyújtás legfeljebb 50%-át tehetik ki.

A falu- és tanyagondnoki szolgáltatás *szállítás*, (pl. lakosok szállítása nevelési-, oktatási intézménybe, tanulmányi-, sport versenyre, kulturális programra, szűrővizsgálatra, háziorvoshoz, szakrendelésre, kórházba, nappali intézménybe, banki-, postai-, hivatali ügyintézésre, templomba, temetésre; étel-, gyógyszer-, ebéd-, takarmány-, ivóvíz-, tüzelő-, vérszállítás; védőnő, házi segítségnyújtó, közmunkás kiszállítása a lakoshoz; helyi termékek piacra juttatása; civil szervezetek, az önkormányzat, közös hivatal munkatársainak szállítása), *megkeresés* (pl. látogatás, beszélgetés, vérnyomás-, vércukorszint mérés, kérelmek, űrlapok kitöltése, szakember közvetítése, kisebb ház körüli karbantartás, helyi termékek közvetítése), és *közösségi fejlesztés* (pl. önkormányzati, hivatali információk közvetítése; részvétel a helyi rendezvény szervezésében, megvalósításában; falu-, tanyafórum szervezése; kapcsolattartás a polgárőrökkel, mezőőrökkel, körzeti megbízottal; ügyintézés, vásárlás az önkormányzat, a közös hivatal részére; anyag-, eszközbeszerzés a közmunkaprogramhoz) szolgáltatási elemet biztosít.

Ezeknek a szolgáltatási elemeknek a keretében nyújtott alap-, kiegészítő- és önkormányzati szolgáltatásokat a települési vagy tanyai körzet minden lakosa igénybe veheti. A teljes lakosság alkotja a falu- tanyagondnokság elsődleges célcsoportját, akik potenciális igénybe vevői a szolgálatnak, és közülük kerülnek ki a tényleges igénybe vevők.

A program a **Belügyminisztérium** és a **Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet** támogatásával valósul meg.

Slachta Margit Nemzeti
Szociálpolitikai Intézet

FRISSÍTŐ...

Az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Meghallgató és Terápiás Központokat működtet. A Barnahus-modell alapján felépülő Központok szolgáltatásai a nyomozhatóságok, az ügyészség és a bíróságok számára elsősorban a különleges bánásmódot igénylő személy - elsősorban a bántalmazott gyermek – kihallgatását és vizsgálatát hivatottak elősegíteni. A Meghallgató és Terápiás Központok az OGYSZ Fővárosi és Vármegyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatának (TE-GYESZ) irányítása és szakmai felügyelete alatt állnak.

<https://ogysz.hu/meghallgato-es-terapias-szolgalat>

Elérhetőségek:

<https://ogysz.hu/meghallgato-es-terapias-szolgalat?layout=edit&id=119>

Szakmai program:

<https://cloud.ogysz.hu/index.php/s/wApyJNrsBGejHKS>

Az egyes egészségügyi, egészségbiztosítási és gyógyszerészeti tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XIX. törvény megteremtette az alapfeltételeit annak, hogy a bentlakásos szociális intézmények közvetlenül hozzáférjenek az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térhez.

<https://szocialisportal.hu/a-bentlakasos-szocialis-intezmenyek-is-hozzaferhetnek-az-eeszt-hez/>

Megjelent a fogyatékoságügyi tanácsadó képzés oktatási programja.

<https://szocialisportal.hu/megjelent-a-fogyatekosagugyi-tanacsado-kepzes-oktatasi-programja/>

A Belügyminisztérium aktualizálta az alábbi tájékoztatóit:

Szociális Füzet 2023. Szociális ellátások 2023 A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai 2023.
Gyerek Füzet 2023. Tájékoztató fogyatékosághoz és egészségkárosodáshoz kötődő ellátásokról és szolgáltatásokról 2023. Fogalomtár 2023 Egészségügyi Szótár 2023.

A kiadványok elérhetőek:

<https://kormany.hu/dokumentumtar/kiadvanyok>

A program a **Belügyminisztérium** és a **Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet** támogatásával valósul meg.

Slachta Margit Nemzeti
Szociálpolitikai Intézet

FELHÍVÁS

Kövessék honlapunkat, ahol megtalálhatják a legfrissebb, szakmai munkát támogató dokumentumokat (<http://www.tszra-lavas.hu/ajanlasok-eljarasrendek/>), beszámolóinkat rendezvényeinkről és a rendezvények képes összefoglalóit, az ellátási területünkre létrehozott Szolgáltatáskeresőt, link-gyűjteményünket.

Változatlan reményünk, hogy a pályázati forrásból létrehozott weboldalunkat az Önök bevonásával töltjük fel tartalommal. Így várjuk a szolgáltatásaihoz kapcsolódóan a tszr.zala.vas@maltai.hu e-mail címre írásait, amelyekről az gondolják, hogy szívesen megosztanák a honlap hírei között más szolgáltatókkal. Legyen szó egy program lebonyolításáról, programban való közreműködésről, vagy a szolgáltatást érintő jelentősebb fejlesztésről, változásról.

Szeretnénk a honlapon a Szolgáltatáskeresőben a szolgáltatókról mindig a legaktuálisabb információkkal megjeleníteni. Ehhez kérjük, hogy tájékoztassanak minket, ha a szolgáltató nevében, címében és a nyújtott ellátásban változás következik be.

Köszönjük, hogy megtiszteltek minket rendezvényeinken megjelenésükkel és követik, támogatják tevékenységünket!

valamennyi munkatársa nevében:

Dr. Buzuné Farkas Ildikó
módszertani munkatárs

Slachta Margit Nemzeti
Szociálpolitikai Intézet